

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemmiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemmiasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, WTOREK, DNIA 11 STYCZNIA 1938.

N — Nr. 5

Doniosłe uchwały I. Polskiego Synodu Plenarnego.

Ogłoszone zostały potwierdzone przez Stolicę Apostolską uchwały I-go polskiego Synodu Plenarnego w Polsce, który się odbył w r. 1936 w Czeszynie. Uchwały te obowiązują od dnia 15 czerwca 1938 r.

Uchwały te stanowią nakazy wzgl. wskazówki moralne dla katolików Polski, jak mają postępować w życiu prywatnym i publicznym. Jasnym jest dla każdego prawdziwego katolika, że wskazania te są dlań wiążące.

Dobrze się stało, że wśród wielkiego dziś pomieszania pojęć i poglądów z wielu stron na zasadnicze kwestie moralne ze strony miarodajnej i powołanej do czuwania nad ich czystością i nieskazitelnością Instancji nastąpiło jasne i stanowcze wytknięcie drogi postępowania.

Uchwały polskiego Synodu Plenarnego omawiają najpierw obowiązki kapłanów, następnie katolików świeckich, przechodzą specjalnie do dziedziny życia zbiorowego, publicznego, podkreślając obowiązek katolików trzymania się zawsze i wszędzie zasad katolickich. To też Synod zakazuje katolikom należenia lub współpracy z organizacjami, wrogimi Kościołowi kat., jak sekciarzami, masonami, socjalistami, a szczególnie komunistami. Potępia też Synod wszelkie zażyłe stosunki z odstępcami od Wiary św. i z tymi katolikami, którzy żyją w nielegalnym związku małżeńskim. Podnoszą doniosłość i znaczenie Akcji Katolickiej, zalecają popieranie i szerzenie dobrych książek, dzienników i pism, wydawanych w duchu katolickim oraz domagają się szkół wyznaniowych.

O ile chodzi o drogową politykę, to domagają się one zarówno od duchowieństwa jak i katolików świeckich lojalnego spełnienia obowiązków obywateli wobec Rzeczypospolitej, zgodnie z etyką katolicką, odrzucają jednak zarówno wszechwładzę państwa jako i błędy szowinizmu nacjonalnego oraz pogański rasizm. Oczywiście nacjonalizm, oparty o podstawy i zasady katolickie, nie ma i nie może mieć wspólnego z szowinizmem nacjonalnym. Pod względem społecznym Synod wzywa katolików do udziału w pracach nad naprawą stosunków społecznych w myśl wskazań encyklik papieskich.

Poniżej podajemy choć tylko najważniejsze ustępy z uchwał synodalnych.

O obowiązkach duszpasterskich.

Rozdziały II i III dotyczą duchowieństwa świeckiego i zakonnego. Według uchwały 33 proboszcz „powinien znać swych parafian, mieć ich imienny wykaz... oraz odbywać dokładne nawiedzanie parafii... Każda parafia powinna mieć organizację miłosierdzia chrześcijańskiego i w każdej parafii powinien istnieć „Dom Katolicki“ jako siedziba Akcji Katolickiej i stowarzyszeń parafialnych”.
Uchwała 40 brzmi: § 1. „Biskupi wydadzą w swych diecezjach w przeciągu jednego roku zarządzenia, określające wysokość ofiar mszalnych, taks „iura stolarie“, zgodnie z postanowieniami kan. 1234”. § 2. „Synody prowincjonalne w przeciągu dwóch lat określa według kan. 1507 § 1. dla poszczególnej prowincji kościelnej wysokość taks za dobrowolne posługi duszpasterskie oraz wysokość taks przy udzielaniu Sakramentów, zwłaszcza małżeństwa i Sakramentaliów”. § 3. „Konferencja Biskupów wyda dla całego obszaru Rzeczypospolitej zarządzenie w sprawie taks dla proboszczów za wystawienie dokumentów”. § 4. „Ubogim należy świadczyć posługi bez wynagrodzenia”.

„O katolikach świeckich”.

Synod Plenarny wzywa wiernych, aby, nie bacząc na względy ludzkie, odważnie wyznawali wiarę swoją w życiu prywatnym i publicznym, szczególnie wtedy, gdy by milczeniem mogło oznaczać zaparcie się wiary albo wywołanie zgorszenia.

We wszystkich dziedzinach życia zbiorowego działania, jak w sferze kulturalnej, oświatowej, zawodowej i innych, katolicy powinni się łączyć w zrzeszenia, statutowo opartych na nauce Chrystusowej i pielegnować w nich ducha i zasady katolickie. Lekceważenie w zrzeszeniach pod względem wyznaniowym neutralnych istnieje dla wiernych niebezpieczeństwo osłabienia ducha religijnego, katolicy, zgodnie z poleceniem Stolicy Apostolskiej, powinni trzymać się od nich zdaleka.

Organizacje wrogie Kościołowi.

Nie godzi się należeć ani współpracować z sektami, z masonerią, z socjalistami ani z innymi organizacjami, zarówno jawnymi jak i tajnymi, które są wrogi

Kościółowi i porządkowi społecznemu albo szerzą zubożenie religijne. W szczególności sposób Synod Plenarny wzywa katolików, by się pilnie strzegli komunizmu, stanowiącego najgroźniejszą zarazę współczesnego świata i by wszelkimi sposobami zwalczali zarówno jego przebiegłą propagandę, jak i szkodliwe hasła burzenia religii, szerzenia nienawiści, niszczenia wszelkiego ładu społecznego.

Katolicy powinni się wystrzegać zażyłych stosunków z odstępcami od wiary i z tymi katolikami, którzy żyją w nielegalnym związku małżeńskim. Obowiązkiem wiernych jest — wspólnie racować z duchowieństwem nad zachowaniem wiary i dobrych obyczajów.

„Akcja Katolicka”.

Według uchwały 64 „Akcja Katolicka, idąc za wskazaniem Stolicy św., należy pod względem ogólnego ustroju zasadniczych programów i sposobu działania od Konferencji Biskupów, a w działalności diecezjalnej od Biskupa”.

Zasady moralne życia publicznego.

Katolicy powinni zapoznawać się z katolickimi zasadami moralnymi życia publicznego i być ich zdecydowanymi rzecznikami w teorii i praktyce. Zarówno duchowieństwo, jak i katolicy świeccy lojalnie spełniać będą obowiązki obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z etyką katolicką, okazując należyte poszanowanie prawowitym władzom i zachowując ustawy.

Przeciw wszechwładzom państwa.

Przeciwstawiać się należy błędnym doktrynom politycznym, według których wszystkie dziedziny życia powinny być poddane władzy i kontroli państwa, tak, iżby mu podlegały nawet sprawy sumienia, władza Kościoła kat. oraz wszystkie bez wyjątku prawa tak jednostek, jak rodzin i społeczeństwa.

Przeciw szowinizmowi nacjonalnemu.

Katolicy spełniają wobec swego narodu służbę solidarności narodowej, krzewienia kultury rodzimiej i w miarę sił pomaganie dobrobytu własnego narodu, powinni się pilnie wystrzegać błędów szowinizmu nacjonalnego i zwalczać napór pogańskiego rasizmu.

Synod plenarny wzywa katolików, mających udział w rządach Rzeczypospolitej lub należących do Izby Ustawodawczej, aby w spełnianiu swych obowiązków i ustanawianiu praw kierowali się zasadami katolickimi.

Przeciw walce klas.

Katolicy powinni brać jak najliczniejszy udział w kształtowaniu i naprawie stosunków społecznych według zasad sprawiedliwości i miłości, usuwając nienawiść i walkę klas oraz ustawiając wszystkim uzyskanie pracy i możność odpowiedniego bytu. M. in. dążyć należy do tego, by się w duchu społecznych zasad katolickich układały stosunki pomiędzy pracodawcami i pracownikami, by usunięto bezrobocie i bezdomność i by poprawiano ciężkie warunki wsi, rolników i proletariatu.

Katolicy niech się starają zajmować przede miejsce w życiu kulturalnym, przenikając je duchem wiary.

Pisma i wydawnictwa katolickie.

Z uwagi na doniosłe znaczenie prasy w kształtowaniu zasad życia Synod Plenarny wzywa: a) pisarzy i dziennikarzy, aby oddawali swe zdolności na służbę Królestwa Bożego, b) duchowieństwo i katolików świeckich do popierania i szerzenia dobrych książek, dzienników i pism, wydawanych w duchu katolickim. Poszczególne Biskupi dążyć będą do utworzenia w swych diecezjach funduszu prasowego celem popierania i rozpowszechniania wydawnictw katolickich.

O wychowanie młodzieży.

Synod Plenarny przypomina rodzicom, że pierwszą szkołą religii dla dziecka jest rodzina. Dlatego wymaga od rodziców, aby w duszach dzieci od najmłodszych lat budzili wiarę w Boga, uczyli je sacierza i podstawowych prawd chrześcijańskich oraz dawali dzieciom przykład życia chrześcijańskiego. W miarę zaś, jak młodzież wzrasta, rodzice powinni ustawicznie uzupełniać jej katolickie wykształcenie i wychowanie, dbając pilnie o to, aby młodzież zdobywała gruntowną znajomość prawd wiary, zaprawiała się we właściwych praktykach religijnych i kierowała się w życiu zasadami katolickimi, uszlachetniając swój charakter oraz prowadzącą cnotę chrześcijańską”.

O szkołę wyznaniową, przeciw niestosownej koedukacji i przeciw łączeniu młodzieży kat. z żydowską.

Na mocy prawa przyrodzonego i uroczystych orzeczeń papieskich, a zwłaszcza na mocy encyklik o chrześcijańskim wychowaniu młodzieży rodzice katolicy powinni się domagać, aby ich dzieci kształciły się w katolickich szkołach wyznaniowych. Zanim szkoły wyznaniowe utworzone zostaną, Synod Plenarny nalega, aby wierni z prawa i obowiązku domagali się, by nauczanie w obecnym ustroju szkolnym odpowiadało w całości zasadom nauki katolickiej i aby młodzież nie narażona na szkody religijne i moralne przez niestosowną koedukację, przez łączenie młodzieży katolickiej z żydowską i przez powierzenie wychowania młodzieży katolickiej nauczycielom innowiercom”.

Urlop P. Wojewody Pom. Min. Raczkiewicza

Z dniem 5 stycznia br. Pan Wojewoda Pomorski, Władysław Raczkiewicz, rozpoczął kilkunastodniowy urlop wypoczynkowy.

O pieniądze żydowskie prosi ozonowa Akademia Bratnia Pomoc.

W „Naszem Przeglądzie” z dnia 6 bm. (nr 6) czytamy:

— „Zw. Młodej Polski, prowadzący akcją żydowczą i kierujący się wybitnie antysemitkami hasłami, nie gardzi jednak widocznie pieniędzmi żydowskimi...”

Ostatnio szereg firm żydowskich w Warszawie otrzymał odezwę Akademickiej Bratniej Pomocy Uniwersytetu J.P. w Warszawie, nawołującą do składania ofiar na rzecz tego towarzystwa. Jak wiadomo, Akademia Bratnia Pomoc, stworzona w swoim czasie jako przeiwaga dla opanowanej przez endeków Bratniej Pomocy Stud. Uniw. J. P. w Warszawie, pozostaje obecnie pod przenośnym wpływem wybitnie antysemitckiego Zw. Młodej Polski”.

Ostatnio 14 ozonowych profesorów uniwersytetu wileńskiego ogłosiło list z wetem przeciw ghetu ławkowemu. Dziwnie chodzą w parze te dwa wydarzenia.

List Żydów do Koła Stron. Narod. w Pilźnie.

„Słowo Narodowe” pisze:

Jeden z naszych Czytelników przysłał nam dosłowny odpis listu, skierowanego przez Żydów w Pilźnie, pow. Dębica, do miejsc. Koła Stronnictwa Narodowego.

Podajemy go w dosłownym brzmieniu jako charakterystyczny dokument:

Dnia 15. 12. 1937 r.

Szanowny panie. Mam dziś stawać w obronie swego ludu, który odnosi wrażenie z obecnych wypadków. Otus endecja organizuje obecnie bojkoty i wiece w całej niemal Polsce. Stego też powodu zacząłem do listu pisanie tem bardziej, że owe wypadki miały miejsce w Pilźnie, gdzie to endecja pozucała całe tysiące ulotek o głupiej treści. Z wściekłą nienawiścią na wiecu 5 grudnia za atakowała nasze plemie, nawoływano ludzi do bojkotu naszych sklepów, jednak wszystko pozostało na nicem. Więc zapytuję się, kiedy endecja przystąpi do bojkotu bo myszmy mieliby już ochotę z tem endeckiem diabłem ras o hotę skończyć i skończymy — was wszystkich weźmie... my wam wnet pokażemy jak się to uładza bojkoty. Głupie wasze postępkł wnet... trafi.

My pokażemy drygasom, przybyłom i innym kto ma iść gdzieś na wyspy, gdzie panuje cholera. My wam wnet łeb skrećmy, końcie na tem pare słów a wszyscy endeki z tutejszych okolic niech nas pocałują tam w to mi-nisce.

Obroncy Polskiej ziemi żydzi”.

Nowi wojewodowie.

P. Prezydent mianował pp. Jerzego Tramecourta wojewodą lubelskim, Tomasz Kalickiego wojewodą tarnopolskim, Henryka Ostaszewskiego wojewodą białostockim oraz Józefa Tymiańskiego wojewodą krakowskim.

Nowomianowani wojewodowie pełnili dotychczas w charakterze wicewojewodów obowiązki wojewodów na ter. swoich województw. Wobec tych nominacji premier i min. spraw wewnętrznych gen. Sławoj Składkowski przyjął w środę wymienionych wojewodów i odebrał od nich ustawową przysięgę.

Ozonowy Związek Młodzieży Wiejskiej zaprasza ludowcowe Wici do współpracy.

Agencja Agrarna donosi, że zarząd główny ozonowego Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici” otrzymał oficjalny list z OZN z zaproszeniem do rozmów w sprawie współpracy tej organizacji z Ozonem na pewnych odcinkach. Trudno jest przewidzieć, czy zaproszenie zostanie przyjęte.

Z krwawej Hiszpanii.

Walki pod Teruelem.

Salamanca. Kwatera główna wojsk gen. Franco donosi o dalszych postępach na odcinku Teruelu. Zostały zajęte nowe pozycje. Dwa rządowe samoloty myśliwskie zostały zestrzelone.

Mordercza bitwa nocna pod Teruelem.

Na froncie pod Teruelem rozegrała się największa w czasie obecnej wojny bitwa nocna. Wojska gen. Franco zdobyły ważne wzgórze „La Cota”. Po zdobyciu tego wzgórza wojska narodowe stały się całkowicie panami nowej linii i poważnie zagrożiły siłom czerwonym na odcinku północnym. Tymczasem w mieście samym wojska czerwone odniosły pewne sukcesy, gdyż zajęły obelgany klasztor w Teruel. Jak donosi komunikat gen. Liano, stało się to z powodu zdrady jednego z dowódców. Do niewoli dostał się płk. Barrat, ppłk. Rey d'Hancourt i biskup Teruelu.

Rząd rumuński w dążeniu o unarodowienie kraju.

Wysiedlenie Żydów z Rumunii w ciągu 10 lat. Zarządzenia celem odzyskania kraju. Interwencja Anglii i Francji na rzecz Żydów rumuńskich.

Rząd narodowy Gogol z całą energią zabrał się do unarodowienia Rumunii. Akcja odzyskania kraju prowadzona jest w tempie bardzo szybkim, by nie dopuścić żydostwa do zorganizowania kontrataków.

Rumuńska rada ministrów poświęciła sprawę żydowskiej swojej ostatnie posiedzenie. Komunikat zapowiada wydanie przepisów w celu usunięcia szynkarzy Żydów ze wsi rumuńskiej, zwąwszy, iż są oni niebezpieczni dla zdrowia ludności wiejskiej.

Wydano zarządzenia, zmlerzające do obniżenia cen produktów, stanowiących przedmioty pierwszej potrzeby dla ludności wiejskiej. Postanowiono wreszcie, iż język rumuński i historia Rumunii będą nauczane we wszystkich szkołach państwowych czy też mniejszościowych przez profesorów Rumunów.

Na jednym z następnych posiedzeń rady ministrów ma być omówiona sprawa opracowania planu wysiedlenia Żydów z Rumunii. W kołach politycznych narodowo-rumuńskich mówi się, że plan ten będzie przewidywał wysiedlenie Żydów w ciągu 10 lat, przy czym w pierwszym rzędzie będzie wysiedlona ludność żydowska, znajdująca się w wieku pomiędzy 15—50 lat. Rumunia pozbędzie się w ten sposób elementu najbardziej szkodliwego w życiu gospodarczym.

Służąca rumuńska u Żyda tylko po 40-cie.

Nowy min. pracy prof. Jerzy Cuza wydał rozporządzenie, zakazujące Żydom przyjmowania do służby domowej kobiet narodowości rumuńskiej w wieku do lat 40.

W dalszym ciągu prowadzona jest akcja oczyszczania prasy. W Bukareszcie zamknięto wielkie pisma stołeczne, zatrudniające przeważnie Żydów, po czym przystąpiono do zawieszenia pism żydowskich, ukazujących się na prowincji.

Masowe zwalnianie urzędników nie-narod. Bukareszt. W Mołdawie cofnięto Żydom koncesje na sprzedaż napojów alkoholowych.

Masowo zmienia się ludzi na stanowiskach w administracji państwowej. Pozostawia się tylko ludzi, którzy za poprzednich rządów wykazali swoje narodowe przekonania i nie prześladowali narodowców.

Wielkie wpływy Żydów. Anglija i Francja interweniowały na rzecz Żydów.

London. Prasa londyńska donosi o interwencji angielsko-francuskiej w Bukareszcie, mającej jak oświadcza w Anglii, na celu ulżyć ciężkiej sytuacji 800 000 Żydów w Rumunii.

O skreślenie 1500 adwokatów Żydów.

Rumuńska organizacja adwokacka zwróciła się do rządu o wydanie zarządzenia skreślenia 1500 adwokatów żydowskich. Po dokonaniu tego skreślenia wszyscy rumuńscy bezrobotni prawnicy otrzymaliby pracę i jeszcze zająłoby się, brak sił prawniczych.

Król Rumunii jedzie do Anglii.

Termin wizyty króla Karola rumuńskiego w Londynie został ostatecznie ustalony. Król Karol przybędzie 20 marca i pozostanie 5 dni jako gość oficjalny króla W. Brytanii.

Rozwiązanie wszystkich rad miejskich w Rumunii.

Wszystkie rady miejskie i departamentalne w Rumunii zostały rozwiązane. Na ich miejsce do czasu nowych wyborów będą mianowane komisje rządowe.

Spalenie pism żydowskich w Rumunii na stosie.

Czerniowce. Dn. 3 bm. wieczorem oddziały umundurowanych członków partii chrześcijańsko-narodowej, t. zw. „błękitne koszule”, pozabierały z licznych kiosków gazetowych i księgarni żydowskich w Czerniowcach pisma i wydawnictwa żydowskie, krajowe i zagraniczne i dokonały spalania ich na stosie, ustawionym na jednym z placów miejskich, na którym znajduje się pomnik poległych w czasie wielkiej wojny.

Spóźnione żale działaczy Z.N.P.

W „Wiadomościach Nauczycielskich” — piśmie o kierunku słynnego Z.N.P., a więc masonsko-lewicowym, ukazał się wywiad z jednym z działaczy wspomnianej organizacji. W wywiadzie znalazł się m. in. taki bardzo znamienity ustęp:

„Nauczycielstwo pracowało w organizacjach BB gorliwie i z dobrą wiarą. Spełniało ono bez szemrania wszelkie polecenia, zwłaszcza w okresie wyborczym. Skutek był taki, że masę ludową odwróciły się od niego plecami, a BB które powinno było wziąć nauczycielstwo w obronę, nie uczyniło tego z tej prostej przyczyny, że się rozwiazalo. Nauczyciele, opuśczeni przez wszystkich, znalazł się sam na sam z rozgoryczonym ludem.

„Była to błęka duża miary. Nauczyciel, którego ludność miejscowa nie darzyła zaufaniem, nikomu nie jest potrzebny: ani państwu ani społeczeństwu ani własnej organizacji”.

„Ale dlaczego nauczycielstwo pracowało w BB? Co wtedy robił zarząd główny Z.N.P.? Dlaczego nie bronił nauczycieli przed terrorem BB? — Odpowiedź prosta: bo kierownicy Związku robili kariery na plecach szarego pracownika nauczycielskiego, zamiast go bronić przed przymusowym wciągnięciem do akcji partyjno-politycznej.

„Legion Młodych” pod protekcją pła Miedzińskiego.

Jak donosi prasa warszawska, złożyła wizytę płkowi Miedzińskiemu delegacja „Legionu Młodych”. Podczas wizyty omówiono szereg spraw politycznych. W wyniku tej wizyty płk Miedziński zgodził się objąć pewnego rodzaju protektorat nad pracami „Legionu Młodych”.

Jak wiadomo, po ogłoszeniu deklaracji płk Koca „Legion Młodych” zgłosił swój akces do OZN, a następnie demonstracyjnie się wycofał. Na tym też tle wizyta u płk Miedzińskiego i jego nad tą organizacją protektorat nie jest pozbawiona pewnej pikantności politycznej.

Ciekawe stosunki w sanacji.

Jaka „zgoda” i „jedność” panuje w sanacji, mamy aż nadto wymowne przykłady. Już donosiliśmy, jak to w komisji wojskowej z 15 członków wystosowało protest do gen. Zellgowskiego za jego wystąpienie w Sejmie, gdzie oświadczył, że postawienie marsz. Rydza Smigłego między Głową Państwa, a rządem jest niezgodne z konstytucją. Oczywiście, że to wystąpienie musi doprowadzić do konfliktu między większością komisji wojskowej, a gen. Zellgowskim.

W kołach politycznych wielkie wrażenie wywołało ostatnio odrzucenie przez Senat projektu rządowego o zniesienie ustawy o ochronie lokatorów. Projekt rządowy gładko przeszedł w sejmie — aż tu nagle na plenum senatu czył projekt runął 42 głosami przeciw 24. Mówią, że odrzucenie tego rządowego projektu było ciosem niesprawiającym, wymierzonym w min. Grabowskiego. Zwraca uwagę, że senat już drugi raz przeciwstawia się projektom min. Grabowskiego. Nie załatwił jeszcze dotąd ustawy o zniesieniu sądów przysięgłych mimo przynagania ze strony min. Grabowskiego. Teraz znów zanoszą się na atak na wicepremiera Kwiatkowskiego. A mimo to wicepremier odbył się zebranie w gmachu sejmu ozonowego klubu parlamentarnego. Na tym zebraniu zjawił się projekt całkowitego zniesienia już w tym roku budżetowym podatku specjalnego. Uchwalenie tego zniesienia byłoby po prostu pośrednim uderzeniem w osobę ministra Starub, Kwiatkowskiego. Taka to „zgoda” i „jedność” panuje w sanacji.

Nic się nie zmieniło.

Narodowy „Dziennik Wileński” w nowo-recenzowanym numerze zajmuje się „sanacyjną” metamorfozą roku ostatniego, to jest „Ozonem”. M. in. pismo to w taki sposób ocenia „antysemityzm” OZN: „Ozon” uznał w swej deklaracji potrzebę odzyskania Polski.

„I znów popłynęły słowa. Z gazet, z mównicy sejmowej i wiecowej płynęły jeszcze fala zapowiedzi.

A jednocześnie... — członek OZN p. Starzyński na zjeździe miast bronił Żydów.

— w „Gazecie Polskiej”, głównym organie OZN, pisze p. Florian Sokołowski, Żyd czystej krwi, syn zmarłego przywódcy syjonistów:

— min. Beck, członek popieranego przez OZN rządu, oświadcza, iż z Polski nie tylko Żydzi powinni emigrować.

— p. Pełczyńska, posłanka z OZN, zgłasza interpelację przeciw pikiętom bojkotowym.

„Kurier Wileński”, redagowany przez członków OZN, napada w sposób ordynarny i nieprzyzwoity na narodowców... za akcję bojkotową w Wilnie,

— „ozonowy” prezydent m. Kalisza nakazuje zdjęcie plakatów antyżydowskich, rozwieszonych w mieście.

— „ozonowy” klub radnych w Wilnie uniemożliwia wprowadzenia ghetta na rynkach.

— w Łodzi dziwnym trafem członkami OZN byli Żydzi.

Jednym słowem „kubek w kubek”, jak w BBWR...

K. Wierzyński w PAL-u.

Warszawa. Kazimierz Wierzyński został wybrany członkiem Polskiej Akademii Literatury na miejsce, opróżnione po zgonie śp. Bolesława Leśmiana.

Nadwyżka dochodów nad wydatkami za miesiąc grudzień.

Za miesiąc grudzień dochody wynoszą 213 mil. 955 tys., zaś rozchody 209 mil. 366 tys. zł. Nadwyżka więc wynosi przeszło 4 i pół mil. zł.

LEKARZ I ROBOTNICA.

Powieść współczesna na tle stosunków fabrycznych. Przekład z francuskiego. 40

(Ciąg dalszy.)

II.

Otóż Janka w postaci Paryżanki, Janka — panią domu. Co? To dla niej to gniazdko miękkie, wytworzone, które pani Breaux wykończyła w czasie ich podróży, a w którym dostrzega się wszędzie jej gust, jej kochaną rękę. Więc to na jej usługi są wystrojone pokojowa i okazała kucharka?

W pierwszych dniach nie chce temu wierzyć. Lęka się, ażeby się nie pomylić, bo może weszła do jakich obcych ludzi? A gdy spostrzega swój własny obraz w lustrze, zrywa się tak, jakby się zerwała prawdziwa właścicielka mieszkanka, ażeby ją zapytać, co ona tu robi?

Ale szybko odzyskuje przytomność i bierze w ręce kierunek domu. Kucharka i pokojowa nie długo jej imponują. Jest dla nich zawsze pobłażliwa, sama bowiem żyła na poziomie tych kobiet. Ale nie trzeba jej o tym wspominać. Już-li nadużywają i próżnują, Janka może im pokazać, jak

się kupuje i jak się pracuje. Dawno to, jak dla ulżenia cioci Felicji robiła obiad na małym piecyku żelaznym, jak, korzystając z niedzieli, doprowadzała pokój do gruntownego porządku? Wszak doświadczenie powinno się na coś przydać!

Ale, pomimo wszystkich swoich umiejętności, Janka drży na myśl przyjmowania kogoś na obiedzie. Jakaż młoda mężka — nawet z tych, z których rodzice mieli zwyczaj przyjmowania gości — nie doznaje pewnej obawy na odgłos dzwonka, poruszonego przez swego pierwszego gościa? Było wszystko było gotowe, byle się nie nie przypaliło, nie się nie zepsuło!

Janka praktykuje wprowadzić na pani Breaux, która często bywa u nich na śniadaniu. O nie, żeby świekra jej miała być niedyskretną. Zrezygnowała i rozumna, musi ona czekać na zaproszenie. A to tak łatwo ją zaprosić: dość jest przebyć korytarz.

W czasie tych śniadańek we troje układa się porządek dzienny, gdyż, niestety, Leon musiał zabrać się do pracy. Sędzia on kilka godzin dziennie w laboratorium przy muzeum. A jego matka prowadzi dalej przy Jance swoją rolę dyskretnie nauczycielki. Tam to zrodził się sławny projekt odwiedzenia muzeów, Leon rozkłada go na małe dozy:

— W gruncie rzeczy mniej to nudne, jak książki. Ogląda się obrazki. Luvre, Cluny, Versailles, Carnavalet — oto cztery kąty dziejów. Dość jest przejść salę, a nieświadomie natładowywa się pamięć. Jest to panorama przyszłości i, wobec której można się posilniać bardzo szybko, zwłaszcza, że posadzki są przepyszaśnie wyfroterowane.

— Dostojnie! — zawołała wesoło pani Breaux.

— Raz zwiędzę je przynajmniej.

— Jaki? — spytała Janka zdziwiona.

— A tak. Mieszkając w Paryżu, nie bywa się nigdy w miejscach godnych widzenia, chyba że się towarzyszy krewnemu lub przyjacielowi z przyjaciół.

Ileż razy, w chwili wykładania jakiegoś przedmiotu młodej kobiecie, przekonywali się, że sami go nie znają...

Ale te śniadanki nie ośmielają Jankę. Pani Breaux zanadto bliska była jej sercu. Pierwszym prawdziwym jej gościem, który ją poważnie zaniepokoił, był wuj Courtemer.

A tak, wuj we własnej osobie — patron, jak mawiała Janka z uśmiechem. Zapraszając go, Leon chciał nie tyle zaimponować Jance, ile zmusić, by ją ceniono i kochano w jego otoczeniu. F brykan nie stawiał oporu. Wytkamaczył swoje stanowisko.

WIADOMOŚCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 10 stycznia 1938 r.

Kalendarzyk. 10 stycznia, poniedziałek, Agatona, Wilh.
11 stycznia, wtorek, Matylda, Honor.
Wschód słońca g 7—42 m. Zachód słońca g 15—44 m.
Wschód księżyca g 6—19 m. Zachód księżyca g 14—05 m.

Przypomnienie w spr. wykazów młodocianych

Wszystkie zakłady przemysłowe, hanlowe, rzemieślnicze itp. (z wyjątkiem rolnictwa), zatrudniające młodocianych (poniżej lat 18), zobowiązane są w czasie między 1 a 31 stycznia każdego roku przysłać do Inspektora Pracy wykaz młodocianych.
Podstawa art. 8 rozp. Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 XII 1934 r Dz. Ustaw Nr. 425, poz. 40.
Niezastosowanie się do powyższego podlega karze od 50-250 zł na podstawie art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 XI 1931 r. Dz. Ustaw Nr 10131, poz. 773.
Inspektor Pracy 50 Obwodu (—) Dąbrowski.

Uwaga.

Właścicielom nieruchomości zwracamy uwagę na termin składania w Urzędzie Skarbowym wykazów nieruchomości za rok 1937.
Po tym terminie, który upływa z dniem 15 bm, grozi opieszalni kara grzywny do 500 zł.

Nowy naczelny sekretarz Wydziału Powiat.

Nowe Miasto. W miejsce dotychczasowego sekretarza Wydziału Powiatowego, p. Z. Krzewskiego, który już z dniem 1 września wypowiadził się do Torunia, mianowany został uchwałą Wydziału Powiatowego naczelnym sekretarzem p. Franciszek Barański, dotychczasowy inspektor Zarządu Gminnego. Nowo mianowany naczelny sekretarz jest dzieckiem naszego miasta i długoletnim prezesem tut. Sokola.

Apel do Szan. Obywatelstwa o przygotowanie fantów.

Nowe Miasto. Stow. Pań Miłosierdzia urządza w dniu 2 lutego swą doroczną wencę, która z pośród powodzi in. imprez wysuwa się na czoło swoim doniosłym celem. Prosimy zatem już o wcześniejsze przygotowanie fantów, (zwłaszcza robotek ręcznych) do nieodzownej na wencę loterii, ażeby była i wstarki, obchodzące domy, mogły je zbierać wzgl. notować. Zarząd.

Stronnictwo Narodowe prowadzi nadal akcję pikietową

Nowe Miasto. Żydzi — jak wiadomo — dotkliwie oddziałali akcją narodowych w naszym mieście podczas okresu przedświątecznego. Pocięli się jednakowoż, iż z końcem miesiąca grudnia pikiety przestały uświadamiać ludność chłopską, Żydzi myśleli już zapewne o tym, że, co straciłorobci świętami, to sobie o nią w okresie postępijnym. Ale omylili się! Pikiety nadal ofiarnie wykonywały swą odpowiedzialną służbę informacyjną.

W innych miejscowościach akcja pikiet przyniosła już widoczne skutki: z Lubawy wywołali się już Żydzi, — również Brodnicy opuścili jedyną z żydowskich sklepików, w Toruniu Żydzi zlikwidowali 5 swoich sklepików, także w Bydgoszczy Żydzi likwidują swe interesy. Z Tuzewa wypowiadził się jeden Żyd, któremu do czasu akcji pikietowej dobrze się powodziło. Katarynierz zęgnął go skoczny marzanie. — Również dwójka Żydów chcą się z Tuzewa wypowiadzić, gdyż właściciele sklepów poszukują nowych dzierżawców.

W Nowym Mieście musimy także ułatwić Żydom opuszczenie zajmowanych przez nich placówek gospodarczych, które w związku z zdecydowaniem akcji uświadamiania jącej i patriotycznego nastawienia społeczeństwa zostaną zlikwidowane. Trzeba zatem akcję tę prowadzić aż do zwycięstwa.

Jak podawała żyd. „5 Rano“, np. Żydzi w Warszawie „powstrzymywali się od zabaw sylwestrowych i przeznaczali zeoszczędzone kwoty na ofiary pikietarzy endekich“. Dlatego, też trzeba nam dalszych wysiłków, by zwalczyć żydowską kontrakcję, której jednym zresztą tylko objawem jest „sylwestrowa abstynencja“ Żydom.

Oto nazwiska żydofilów

w dn. targu płatkowego (7 bm): Frankiewiczowa, Pijarczyńska, furman Dembiński, stolarz Najderski z żoną — wszyscy z Nowego Miasta. Lamparska z córką, Abramowski z żoną — Bratian, Teodor Kulakowski — Mkołajki, stróż drogi owo Żurawski — Nawra, Kopczyński, Kłosowska z córką — Lipowiec, Schwacz z żoną i córką — Lorki.

Smiale włamanie.

50 zł nagrody za wskazanie sprawcy.

Nowe Miasto. W ub. piątek, między godz. 930 a 1030 przed poł., gdy p. Jan Moreno (ul. Pod Lipami) zaszedł się na targu, na który poszła również jego żona i córka, wszedł do mieszkania p. M. niezany włamywacz, który otworzył drzwi wytrychem i skradł rozmaite przedmioty na ogólną wartość niemal 400 zł. Z mieszkania skradziono: 2 ubrania męskie, srebrny zegarek z łańcuszkiem, brązowy kiel. 7,65 z futerałem, przesłanędo, lamę tę kieszonkową, rękawiczki męskie i damskie, gotówki — 7,50 zł i 6 mk 90 fen. Poszkodowany wyznacza 50 zł nagrody za podanie sprawcy włamania.

Z waln. zebrania K. S. M. m.

Nowe Miasto. Walne zebranie Kółka Stow. Młodzieży m. odbyło się dn. 2 bm. po poł. w „Ognisku“. Zebranie zebrało ks. prezes Kaznowski oraz odczytał porządek obrad, który został bez zmian przyjęty. Po odczytaniu kolędy, stwierdzeniu obecności czł. i odczytaniu protokołu z ostatniego Walnego Zebrania obrano marszałkiem członka okr. p. Urbanowskiego Józefa. Obszerne sprawozdanie z przebiegu pracy w roku sprawozdawczym 1937 zdał ks. Prezes. Dh. sekr. Pruchalewski pisał do wiadomości, że w roku sprawozdawczym odbyło się 12 zebrań zarządu, 13 zebrań plenarnych i 1 walne zebranie. Sześciogłose sprawozdanie z pracy technicznej zdał dh. naczelnik Piasecki Fr., przy czym nadmieniał, że udział chł. w ubezpieczeniach wynosił przeciętnie 40 proc. Na zawodach okręgowych w Tuzewie okręgu Nowe Miasto zdobył poraż III ci mistrzostwo Pomorza i tym samym piękny puchar przeszedł na własność okręgu. Dh. skarbnik Gorański Józef podał stan kasy. Ogólny dochód wyniósł 64375 zł, rozchód 600 zł, saldo 4375 zł. Dh. Urbański Józef podał do wiadomości, że cały majątek oddziału został oszacowany przez komisję okręgową na 1178 zł, przy czym wymienil posiadane przedmioty. W imieniu komisji rewizyjnej zdał sprawozdanie p. Moreno i na jego wniosek udzielono zarządowi jednogłośnie absolutorium.

Wybór nowego zarządu nastąpił przez głosowanie jawne. Prezesem obrano jednogłośnie ks. Kaznowskiego, który dzięki kując za wybór, oświadczył, że będzie wraz z zarządem pracował dla idei K. S. M. W. Prezesem obrany został dh. Gorański Józef, sekretarzem dh. Wesołowski Jan, naczelnikiem dh. Piasecki Fr., zast. nac. dh. Gorański Stan., skarbnikiem

dh. Pruchalewski Jan, gospodarzem dh. Urbański Józef, bibliotekarzem dh. Swinarski Ludwik.

Ks. Prezes podziękował przewod. marszałkowi walnego zebrania za sprawne przeprowadzenie wyboru. W końcu p. Urbanowski wezwał chł. do intensywniejszej pracy, przy czym wspominał o jubileuszu okręgu i oddziału, o stopniach K. Z. M., których oddział Nowe Miasto jeszcze nie zdobył, stawiając za przykład oddział Krzemieniewo. W końcu życzył wszystkim „Dość roku“. Ks. Kaznowski, apelując do wszystkich chł., aby w nowym roku zabrał się ochoczo do pracy, solnował walne zebranie hasłem „Gotów“.

Z ekranu.

Nowe Miasto. W poniedz. i wtorek wyświetla tut. kino jeden z najnowszych filmów produkcji krajowej pt. „Zachor“, według gł. powieści Mostowicza. Akcja przedstawia dramat znakomitego lekarza, którego rolę odtwarza Junosza Stępowski. W dalszych rolach Barszczewska, Zacharewicz i inni.

Wyciąg z ksiąg Urzędu Stanu Cywilnego za miesiąc grudzień 1937 r.

Nowe Miasto. Urodzenia: Rob. Józef Wierniwski s, rob. Jan Ruczyński c, czel. stolarski Wład. (rzywacz s, rob. Wład. Iwanowski s, rob. Wład. Raszkowski c, b. nrz. poczt. Kaz. Wiśniewski c, rob. Bron. Aiamski s, roln. Fr. Zabiński c.

Zgony: Em. sekr. sąd. Marian Ornowski 88 l, b. kapitalista St. Józef Symon 65 l, kołodziej Fr. Schwarz 79 l, b m. piek. Herman Gese 83 l, roln. Benedykt Kruk 65 l, robotn. Florent. Sendobra 73 l, m. stewartki Ant. Gęstwiński 78 l, c. roln. Lu. J. Zabińska 60 l, godz. Ślubów żadnych.

Podniosło zebranie Stron. Narodowego.

Chrośle. W niedzielę, dn. 9 bm. odbyło się tu zebranie Str. Narod. w którym uczestniczyło około 50 obecnych. Przewodził kierownik koła kol. Mieczkowski, który po wspólnym odsiewaniu „Kto się w opiekę“ w serdecznych słowach powitał członków Zarządu Powiatowego S. N. z prezesem pow. ks. pr. f. Dembińskim na czele, życząc jak najwspanialszych wyników pracy w r. 1938.

Następnie zebrał głos Ks. Prezes i w dłuższym przemówieniu, z żywym zainteresowaniem wysłuchanym przez obecnych, przedstawił szereg bolesnych faktów z naszej rzeczywistości gospodarczej.

Polscy i Litwini zagranicą i w kraju omówił sekr. pow. SN kol. Ruczył, który w końcu wezwał wszystkich obecnych do ofiarnej pracy w służbie Narodowej i Polski.

W dyskusji omówiono konieczność czynienia zakupów wyłącznie u rodaków oraz zwrócono uwagę na sprawę polskiego handlu i przemysłu, przy czym wyczerpujących wyjaśnień udzielił ks. pr. f. Dembiński.

Gromkim okrzykiem na cześć Narodowej Księżki odzywanej Polki zakończono zebranie.

W dn. 23 bm. po głównym nabożeństwie odbędzie się w Radomiu w salce parafialnej walne zebranie Stron. Narodowego dla kółk. Radomian i Chrośli. Przybędą członkowie Zarządu Pow. S. N.

Impreza strażacka.

Złotowe. Ruchliwa tut. Ochot. Straż Pożarna urządziła w niedzielę, 2 stycznia, przedstawienie teatr. pt. „Stratacy“. Obywatelstwo tut. dobieło w uroczystości Salca p. Kaczkowskiego przedstawienie była po brzegi publicznością. Amatorzy w liczbie 18 osób wywiałali się ze swego zdania ku ogólnemu zadowoleniu i publiczności, o czym świadczą salwy śmiechu i łusne oklaski.

Wspaniale udał się żywy obraz z tyła strażaków, ślicznie odziani w pochodniach oraz ogniami sztucznych! Nacz. Straży, dh. Flaraki, zagałi wieśćor ten słowami „Bogu na chwale, bliższemu na pomoc.“ Amatorom oraz amatorom i całej Straży należy się uznanie za ich trud i mozoły, a zwłaszcza za to, że dali nam możność spędzenia wieczoru w takim humorze. Pr. przedstawienie zakończono pieśnią „Kto się w opiekę“. Naczelnik podziękował obywatelstwu za przybycie, a tym samym za poparcie i uznanie.

Po krótkiej przerwie nastąpiła zabawa tan przy doborowej orkiestrze OSP. z Lubawy. Cześć Strażakom, bo zabawiano się w zgodzie i harmonii.

Nad porządkiem czuwało pogotowie strażackie. Obserwator.

Z Pomorza.

Jarmark.

Brodnica. Dnia 13 stycznia rb, odbędzie się jarmark na konie, bydło i nierogaciznę.

Razi ich nawet karykatura.

Brodnica. Właściciel kiosku przy ul. Kamionka, p. Tarasiewicz wystawił w oknie wystaw. karykaturę Żyda kłaniającego się. To tak zrywowało je nego z przedstawicieli firm żyd., przybyłego do Brodnicy, iż prosił p. T., by uisnął karykaturę. Gdy p. T. na prośbę ją tę nie przystał, zaofiarował mu 10 zł. Gdy i na to p. T. się nie zgodził, bezczelny Żyd zagroził (!) bojkotem p. T., czym się ten ostatni nie przejmuje.

Gwiazdka narodowców.

Brodnica. Jak w latach ubiegłych, tak i w ostatnim roku urządzono dla dzieci niezamężny h narodowców „Gwiazdkę“. Przyczynili się do tego zamożniejsi obywatele, obdarowując dzieci lub też ofiarując pewne kwoty. Odatowanych dzieci było 49.

Pociąg włóki samochód na przestrzeni 400 m.

Toruń. W ub. piątek wczesnym rankiem na przejeździe kolej w Toruniu pociąg wodził na samochód osobowy i włóki go na przestrzeni około 400 m. Samochód został doszcz. tne strząśnięty. Z pod szesnastów samochodu wydobyto zmarłego szofera Kotł.ńskiego oraz ciężko ranne pasażerki: Stan. letnią Kołodziejczak i 2 jej córki — 17 letnią Kazimierę i 27 letnią Stanisławę K. Stanisława K. oraz jej córka Kazimiera zmarły wskrótnie po wypadku.

Najcięższa kłeska społeczna — to brak pracy
Walczy z nią każdy kto składa ofiarę na Pomoc Zimową
Konto P. K. O. 70.200
Pomoc Zimowa

Legitymacje S. N. na rok 1938 nadeszły.

Zarządem Kółk. Stronnictwa Narodowego komunikuje się, iż nadeszły legitymacje członkowskie na rok 1938. Można je odbierać codziennie (z wyjątkiem niedziel) w sekretariacie powiatowym S. N. w Nowym Mieście oraz u prezesa obwodu lubawskiego kol. Leona Szulca — Lubawa, Rynek.

W sprawie „Gwiazdki“ dla bezrobotnych narodowców.

Nowe Miasto. Gorąco prosimy Szan. Kolegów o dotychczasowe ofiar. pieniężnych na urządzenie „Gwiazdki“ dla bezrobotnych narodowców. Jednocześnie prosimy także o składanie paczek z używanymi rzeczami w sekretariacie powiatowym Str. Narod. Czł. mem.
Zarząd Koła Str. Nar. w Nowym Mieście.

Wstydził się być Żydem?

Brodnica. Jeden z przedziałów podlega osobowego odchozącego około godz. 15 z Brodnicy w kierunku G. — działy w dniu 9 bm. był zajęty przez większość pasażerów garbatonosych. W przedziale tym znajdowała się również obywatelka Torunia, aryjka. Wchodząc do pociągu (miało to być w Przymiole, pow. działy) wyraziła się, iż w przedziale smierdziłi chłozkiem, gdyż Żydzi przedział w większości zajęli. I cóż się dzieje? Otóż wysiada z przedziału w Brodnicy jeden z Żydów i zgłasza to poster. PP. pełniącemu służbę na peronie (sem Żydów wysiadał w Brodnicy, gdzie będzie zapewne handlował). Psterunkowy wylegitymował panią ową, po czym odszedł. I czemu się dziwić więcej, bezczelność czy też ograniczonemu umysłowi Żyda? Otóż obrazil się, że zapewne Żydów nazwano... Żydami. A więc i oni się wstydzą, że są Żydami.

Świnia pożarła 350 złotych.

Kościerzyna. Mieszkanka wioski Wdzydze przy roblentiu porządków wyrzuciła też starą słomę z sieniaka do chlewika, jako ściółkę dla świni. Po uprzytomieniu mieszkanki po kilku godzinach pracy, przypomniała sobie pni Leosia, że w sieniaku miała siewkowe w pudełku 350 złotych. Z niepokojem wpadła do chlewa, ale ku swemu przerażeniu przekonana się, że banknoty w sumie 320 zł, padły już ofiarą zarloznego tuczołka, a oddało tylko 30 zł w monetach. Oto są skutki przechowywania pieniędzy w domu zamiast w rzetelnym banku.

Z dalszych stron Polski

Robotnicy na F. O. N.

Robotnicy Fabryki Aparatów Elektrycznych S. Kleiman i Synowie w Warszawie zadeklarowali na rzecz Funduszu Obrony Narodowej 1200 godzin roboczych.

Niezależnie od powyższego pracownicy umysłowi opodatkowali swoje pobory w wysokości 2 proc. miesięcznie.

Jednocześnie robotnicy i urzędnicy wzywają pracowników innych Fabryk Elektrotechnicznych, by w imię dobra Ojczyzny i dla wielkości Rzeczypospolitej poszli za ich przykładem. Czyn naprawdę godny naśladowania.

Straszny czyn chorego na „wściekłość“.

Radomsk. Mieszkańcy wsi Kletnia (pow. radomski) żyją pod wrażeniem strasznego wypadku, jaki się tam zaszł przed kilku dniami. Mieszkaniec tej wsi, Władysław Koćwin, został przed miesiącem pokąsany przez wściekłego psa. Koćwin, nie przypuszczając, że pies może być wściekły, ogarnął się jedynie do obanda owana dotkliwych ran szarpanych na nogach i rękach, zanedbując całkowicie wskazane w takim wypadku środki zapobiegawcze. Po 4 ch tygodniach chory uległ ostremu atakowi szalu, rzucił się na swą rodzinę i pokąsi 3 osoby, które przewieziono do szpitala w Radomsku gdzie poddano je szczepieniu ochronnemu. Niebezpiecznie Koćwin po ostrym ataku szalu zmarł w strasznych męczarniach.

RUCH TOWARZYSTW.

Zw. Weteranów Powstań Nar. R. P. 1914-1919

Koło Nowe Miasto Lub.

W niedzielę, dn. 16 bm. o godz. 13, w „Hotelu Centraln.“ w Nowym Mieście Lub. odbędzie się roczne walne zebranie tut. koła z następnym porządkiem obrad:

1. Zapamiętanie.
  2. Odczytanie protokołu oś. walnego zebrania.
  3. Sprawozdanie z nadzw. zjazdu delegatów Zw. w Poznaniu (dh Ludwicki) i dyskusja nad sprawozdaniem.
  4. Wybór (marszałka) przewodniczącego zebrania.
  5. Sprawozdanie Zarządu: a) prezesa, b) sekretarza, c) skarbnika, d) komendanta, referenta oświat i prasowego.
  6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i ewentl. udzielenie absolutorium następn. Zarządowi.
  7. Wybór nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
  8. Wolne wnioski.
  9. Zakończenie.
- Upraszta się o uregulowanie składek członk. „Wolność“ Zarząd.

Kurzetnik Walne zebranie Kółka R. Inieży i Kółka Producentów Trzody Cielwnej odbędzie się w niedzielę, dn. 15 bm. po głównym nabożeństwie w zwykłym lok. w zeb. af. Obecność wszystkich członków konieczna. Zarząd.

Bazność pp. Pszczelarze!

Nowe Miasto. Na podstawie uchwały walnego zebrania z dnia 4 bm. wynosi składka członkowska na rok bież. 50 gr, zaś składka do Związku wraz z opłatą „Pasielk Pomorski“ 3 zł. Najpóźniej do dnia 20 bm. należy wpłacić u skarbnika p. Wardowskiego 300 zł, gdyż od tego zależy punktualne dostarczenie „Pasielki“. Co do zamawiania cukru ulgowego na podkarmianie wiosenne zaszczą się, że połączone z tym transakcje przeprowadza w tym roku prezes p. Piotrowski (ul Łukowska). U niego należy zatem składać wszelkie zamówienia i opłaty na cukier. Obecnie niema jeszcze bliższych danych w tej sprawie. Skoro te zostaną ustalone, nastąpi ich ogłoszenie za pomocą gazet lokalnych. Zarząd.

ZEBRANIA KOLEK ROLNICZYCH

Nowe Miasto. Walne zebranie Kółka Roln. Nowe Miasto, odbędzie się w piątek, dn. 14 bm. o godz. 10,30 przed poł. Sprawy ważne. Sprawa bekonowa. O bardzo liczny udział prosi Zarząd. Goscie mile widziani.

Odpieczątowanie lokali „Pracy Polskiej”

Sledztwo stwierdziło napad bojówki socjal-komunistycznej.

Lódź. Lokale „Pracy Polskiej” zostały odpieczątowane. Sledztwo w sprawie napadu na lokale „Pracy Polskiej” zostało ukończone. Okazało się, że napadu dokonała bojówka socjal-komunistyczna. Socjaliści i komuniści, inspirowani przez Żydów, pragnęli od dawna soro-wokować wydarzenia, które pozwoliłyby wkroczyć władzom i unieruchomić coraz szybciej rozwijającą się organizację narodowych związków zawodowych.

Jest bardzo znamienne, że napad w noc sylwestrową pod zas zabawy członków „Pracy Polskiej” i SN prasa żydowska i socjalistyczna przedstawiła jako wypadek krwawych porachunków między narodowcami.

Odpieczątowanie lokali „Pracy Polskiej”, działających normalnie w dniu dzisiejszym pozwoli 5-tysięcznej rzeszy robotników narodowców, zorganizowanych w jejszeregach, na korzystanie z pomocy prawnej, której przez dłuższy czas byli pozbawieni wskutek uniedostępnienia akt.

Dzisiaj w poniedziałek ekspozycja min. Becka.

Dzisiaj w poniedziałek o godz. 11,30 min. Beck wygłosił swoje ekspozycje, które transmitowane zostały przez Polskie Radio.

Zaślubiny na dworze greckim.

W niedzielę, dnia 9 bm., odbył się w Atenach ślub następcy tronu ks. Pawła z księżniczką Fryderyka, Luizą hanowerską.

KĄCIK RADIOWY

Audycje Polskiego Radia w Warszawie.

Wtorek, 11 I. 8.00 Audycja poranna. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 15.45 Złoto i porcelana — obrazek słuch. dla dzieci. 16.15 Kolędy śpiewane na Sł.sku. 17.5 Ork. Polity Państw. 17.50 W lodowych okowach Bałtyku — pogad. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Nieśmiertelne książki: „Nibelungi” wiersz VIII 1930 Muzyka w masce 20.00 Nędza uszczęśliwiona — opera w 2 aktach. 21.35 Muzyka tan. w wyk. m ork.

Sroda, 12 I. 6.15 Audycja poranna. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 15.45 Chwilka pytań — pogad dla dzieci starszych. 16.15 Potpourri operetkowe (z Wilna). 17.00 Piechota w walce z czołgami — odezty. 17.15 Recital śpiew. Conelli. 17.50 Obrona konieczna — pogad. 18.10 Płyty. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Inteniv p. Cecylii — obrazek obyczajowy z pow. „Marionetki” Otwinowskiego. 19.20 Pieśń zaślankowa. 19.35 Wart. śc życia ludzkiego — odezty 20.00 Muzyka tan. w wyk. m ork. PR 21.00 Koncert chopinowski. 21.35 Koncert europejski z Holandii. 22.40 Płyty.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 804,8 m 986 Ke. 16—24 Kw.

Wtorek, 11 I. 11.40, 13.10 Płyty. 13.00 Źródło azotu w rolnictwie — pogad. roln. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacji. 18.15 Ar. i pleśń. 18.35 Skrzynka te hn. 18.45 Szkoła dobrej gospodyni wiejskiej — pogad. 18.55 Wiad. sport z Pomorza 23.00 Muzyka tan.

Sroda, 12 I. 11.40, 13.10, 18.20, 23.00 Płyty. 13.00 Wiad. roln. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacji. 18.15 Pogad. społeczna. 18.35 O cudownym samograj — obrazek słuch. dla dzieci. 18.55 Wiad. sport. z Pomorza. 20.00 Bydgoszcz na naszej fal. W przerwie fel. Uśmiech Kaszubszczyzny.

Poza tym transmisje z innych polskich stacji.

Losowanie dolarówki.

W dniu 3 stycznia 1938 r. wylosowano 9) premii Premio-wej Przewyższającej Dolarowej:

Dol. 12 000. — na nr 1348632
Dol. 5 000. — na nr: 790 96, 1122080
Dol. 1 000. — na nr 2718 7, 4268 7, 693618, 819886, 844934, 1026827, 14 1099
Dol. 500. — na nr: 69833 3 1171, 518262, 533929, 587727, 756722 769 58, 809724, 1047973, 1471015
Dol. 100 na nr-y: 56258, 58097, 101250, 104075, 111092, 133 26 158848, 198228, 210 72, 2 4710, 235556, 24 163, 24 074, 244221, 245 06, 245972 3 850 3, 3 40 7, 317214, 329112, 33 047, 3327 9 348664, 364131, 419486, 440752, 454682, 454798, 468342, 494 71, 500276, 52 9 3, 527617, 585126, 604860, 6 45 8, 622682, 65 377, 6 4871, 672899, 6781278, 674696, 684564, 718 88, 7337 9, 76 267, 80 199, 834 72, 834997, 846985, 89443, 97 667, 999 73, 1049994, 1058549, 106453, 1074945, 1086699, 1103395, 11 3360, 11774 9, 1243873, 1248957, 125 974, 12 2002, 128 512, 133 998, 1339850, 1378263, 1397690, 1404309, 1428747, 1412708, 1449 94, 1452578

GIEŁDA ZBOŻOWA

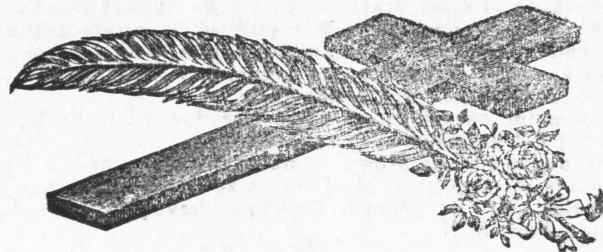
Placono w złotych kg za 100

	Poznań, 8 I.	Bydgoszcz, 7. I.
Zyto nowe	21 75 — 22 00	22 75 — 23 00
Jęczmień	27 50 — 28 00	27 75 — 28 00
Jęczmień	21 25 — 20 50	19 25 — 19 50
Owies	20 00 — 21 00	19 75 — 20 00
Siemien lniane	47 00 — 49 00	45 00 — 48 00
Rzepak zimowy	53 00 — 54 00	55 00 — 57 00
Łubin żółty	13 75 — 14 75	13 75 — 14 25
Łubin niebieski	13 25 — 13 75	13 00 — 13 50
Mak niebieski	75 00 — 78 00	75 00 — 79 00
Gorzycza	32 00 — 34 00	32 00 — 36 00
Groch Viktoria	23 00 — 25 00	22 50 — 24 50
Groch Folgera	23 50 — 25 00	23 00 — 25 50

za redakcję odpowiedzialny: Władysław Kau w Nowym Miście.

W razie wypadków, spowodowanych słą wyzasa, przeszkód w składaniu, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

Kupujcie tylko u chrześcijan!

W sobotę, dnia 8 stycznia 1938 roku o godzinie 05, zasnął w Panu, zaopatrzone Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 40, mój najdroższy mąż, nasz kochany zięć, brat, szwagier i wujek

ś. p.

Julian Wojciech Turulski

Kapitan Pułku Radiotelegraficznego w Warszawie

O czym zawiadamia w głębokim smutku pogrążona

żona i rodzina

Lekarty, Tczew, Nowe Miasto Lubawskie, Warszawa, Kol. Buraków, ulica Krasieńskiego 66 m 2.

Pogrzeb odbędzie się w Kaplicy pułku radiotelegraficznego we wtorek, dnia 11 stycznia o godzinie 10, po skończonym nabożeństwie żałobnym wy-prowadzenie zwłok na cmentarz Wojskowy na Powązkach.

Wszelkie artykuły karnawałowe

czapki papierowe serpentyny confetti balonki kotyliony parasolki wachlarze lampiony girlandy maski itd. poleca w wielkim wyborze księg. „Drwęca” Nowe Miasto Lub.

Olej do palenia Kadzidło Gromnice Swiece

oiltarowe i kandelsbrowe poleca po najniższych cenach Józef Cieszyński Drogeria i skład farb Nowe Miasto Lubawskie Rynek 7 Telefon 62 Rok załoz. 1909.

OBELGE rzucona na p. Bracównę z Jamieinika odwołuje Chyliński.

Nasi przodkowie długie wieczory zimowe spędzali przy kominku.

A my przy doskonałym radioodbiorniku.

Radioodbiorniki Elektrit, Telefonken, Kosmos i t. d. demonstruje i sprzedaje najtaniej i na najdogodniejszych warunkach.

„AUTO-STOP”

A. Białachowski, Brodnica n. Drw., Mazurska 14. Telefon nr. 120.

Nadszedł nowy transport

BATERII

od 150—120 wolt anodowych i kieszonkowych „Centra” i „Daimon” Baterie do lamp kieszonkowych od 35 gr do nabycia w księg. „Drwęca” Nowe Miasto, Rynek 4.

10 morgowe gospodarstwo przy Kurzętniku sprzedam Władysław Otrebski, Lipowiec.

Węgiel

kowalski i opałowy FR. TYSLER, Lubawa.

Agendy i kalendarze term.

na rok 1938 r. poleca Księg. „Drwęca” Nowe Miasto Lub.

Majątek Mszano

tel. Brodnica 87 poleca koniecznie czerwoną wyłącznie z tegorocznego zbi-ru, zupełnie uodporniona na wymarzenie.

Wirówki

1. używana „Alfa-Lawal”, „Daisy VI” 500 ltr. 2. nowa „Glob” — 550 ltr sprawności na godz. oraz Masielnica obrotowa „Astra” — 100 ltr. pojemności bardzo korzystnie sprzedam. Wiadomość: Centrala wirówek M. Kreft, Brodnica Mały Rynek 2.

Dziewiczyne, która samodzielnie gotuje po szkuje Rostowa, Nowe Miasto Rynek.

Uczeń

do składu skór, tylko z dobrej rodziny z podaniem odpisu świadectwa ukończenia szkoły i życiorysu, może się zgłosić. Zgłoszenia tylko pisemne.

Składnica Skór CZ. BALCEROWICZ Brodnica n. Drw. przy moście tel. 111.

PHILIPS SUPER 4. 38 B.

najlepsza superherodyna ba-teryjna, 4 lampy, 7 obwodów, 3 zakresy fal

tylko 295 zł gotówką, lub 17 zł wpłaty i 21,20 zł miesięcznie. Koncesjonowana sprzedaż radiosprzętu

Franc. Pelzner Lidzbark, Pl. Hallera 15

ALBUMY

do fotografii i poezji poleca w wielkim wyborze księgarnia „DRWECA” Nowe Miasto Lub.

Kryształki radiowe

poleca Księgarnia „DRWECA” Nowe Miasto.

„Zaburzenia żołądkowe” są przyczyną powstawania róż-nych chorób, odbierają apetyt, tworzą zła przemianę materii. Należy dbać o normalne funk-cjonowanie żołądka i kisielca przez regularne wyróżnienia. ZIOŁA Z GÓR HARCU DRA LAUERA stosują się przy obstrukcj, normują trawienie, czyszcza łą-godnie i bezboleśnie, przeciw-działają tworzeniu się tłuszczu, wydalają substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wtroby, nerek i pęcherza, kamień żółciowej, reumatyzmie, artre-tyzmie, hemoroidach i otyłości.

ZIOŁA Z GÓR HARCU DRA LAUERA